

Izveštaj o sprovedenim aktivnostima NUNS-a i organa NUNS – a u periodu između dve sednice Skupštine 1.05.2023. – 22.11.2023.

Članstvo

U periodu između dve skupštine NUNS je postao bogatiji za ukupno 34 člana (29 redovnih, tri pridružena i dva pripravna člana).

U periodu između dve skupštine oslobođeno je od plaćanja ukupno 18 članova, od čega je svoje pravo da bude oslobođeno od plaćanja članarine zbog penzionerskog statusa iskoristilo ukupno 15 članova i članica.

Od ukupnog broja novih članova koji su tokom ovog perioda primljeni, njih 24% je mlađe od 30 godina.

Najveći deo revizije članstva je u ovom trenutku završen, pri čemu je od početka 2022. godine ukupno izbrisano više od 1900 članova, ali će i u narednom periodu periodično biti kontaktirani članovi koji članarinu nisu platili duže od 3 godine (ukoliko takvih ponovo bude) i biti brisani ukoliko to bude potrebno.

Sa članstvom smo bili u stalnoj komunikaciji uživo i elektronskim putem.

Kao i obično, članstvo smo obavestavali i pozivali na naše događaje i događaje koji su interesantni našoj struci, zatim o mogućnostima za podnošenje projekata, konkursima za različite nagrade, pozivali smo ih na obuke u organizaciji NUNS-a, ali i u organizaciji drugih udruženja i asocijacija. Za članstvo je obezbeđeno 30 propusnica za Sajam knjiga u Beogradu.

Ukupan broj članova NUNS-a na dan 22.11.2023.	2544
Ukupan broj plaćenih članarina između dve skupštine	172
Ukupan broj novih članova i članica u periodu između dve skupštine	34
Broj novih članica	11
Broj novih članova	23
Broj oslobođenih članova	18
Broj ljudi koji su tokom revizije između 2 skupštine izbrisani iz članstva zbog neplaćanja članarine tokom perioda dužeg od 3 godine:	1516

Obuke

Od maja do novembra 2023. godine, NUNS je organizovao ukupno 4 obuke za novinare na kojima je učestvovala ili i dalje učestvuje ukupno 51 osoba, dok će još dve biti održane u najskorijoj budućnosti.

Održana je i obuka pod nazivom "Storiteling na društvenim mrežama" u [Nišu](#), pod pokroviteljstvom ambasade SAD-a, koju je završilo dvanaestoro učesnika. Još dve obuke bile su održane u sklopu istog projekta, na temu "Istraživačko novinarstvo", jedna u [Beogradu](#) i jedna u [Novom Sadu](#), na kojima je učestvovalo ukupno 24 učesnika.

Održali smo jedan [edukativni događaj na temu izveštavanja o masovnim ubistvima](#) sa američkom profesorkom novinarstva Elizabet Skjuz. Raspisali smo [konkurs za obuku o izveštavanju o radnim pravima platformskih radnika](#) na koji se prijavilo ukupno 22 koleginica i kolega, a primljeno ih je ukupno 15. Obuka će biti održana tokom novembra meseca i početkom decembra.

16 nacionalnih i lokanih medija iz cele Srbije usvojilo je interne protokole za onlajn bezbednost unutar redakcija.

Usluge za članstvo

Revizija popusta će do održavanja Skupštine biti završena, a u planu je da se zatim u konsultaciji sa članovima i u skladu sa njihovim potrebama intenzivno radi na obezbeđivanju novih popusta. Revizija popusta je do sada iziskivala

mного vremena zbog poteškoće sa pronalaženjem važećih kontakata i novih podataka o firmama sa kojima je NUNS pre mnogo godina sklopio ugovore, kao i zbog činjenice da je u mnogim od ovih preduzeća došlo do smene radnika, te je bilo potrebno vreme i da „novi“ radnici Sekretarijatu NUNS-a dostave informacije o tome da li su popusti i dalje važeći.

Od maja odnosno jula meseca preuzeli smo **zastupanje** za još četiri slučaja gde su tužene naše kolegice i kolege, a koji su nam se obratili za pomoć. Radi se o tri slučaja u kojima je tužen BIRN i jednom slučaju u kojem je tužen Slobodan Dukić, novinar portala Pančevo.city. 82 pravna saveta data su u poslednjih šest meseci iz oblasti autorskog, medijskog, krivičnog i radnog prava.

Nagrade NUNS – a

Dodeljene su **dve nagrade**. [Nagrada za medijsku pismenost „Dragan Janjić“](#) dodeljena je 20. jula, dok je [Nagrada za novinarsku etiku i hrabrost „Dušan Bogavac“](#) dodeljena 26. oktobra 2023. godine.

[Dodela Nagrade za istraživačko novinarstvo „Dejan Anastasijević“](#) zbog masovnih ubistava koja su se dogodila početkom maja ove godine odložena je i održana 23. maja 2023. godine.

Zagovaračke aktivnosti NUNS-a

Period između dve skupštine obeležile su brojne inicijative za izmene zakona koji se delom ili u potpunosti tiču i obavljanja novinarske delatnosti.

NUNS je aktivno učestvovao na izmenama Zakona o javnom informisanju i medijima i Zakonu o elektronskim medijima.

Zakon o javnom informisanju i medijima – proces je započet još pre dve godine i imali smo predstavnicu, Krunu Savović, kao članicu radne grupe koju je osnovalo prvo Ministarstvo kulture i informisanja, a nakon resetovanja procesa i dolaska novog ministra osnovana je nova radna grupa u novembru prošle godine. Koalicija je nakon prestanka rada prve radne grupe uradila ZJIM iz senke i taj dokument, kao i dokument koji je izradila prethodna radna grupa bili su osnov rada novoformirane radne grupe. Rad druge radne grupe završen je zvanično krajem aprila ove godine. Većina predloga iz našeg zakona iz senke je usvojena, međutim na samoj radnoj grupi na jednom od poslednjih sastanaka ubačen je predlog za izmenu člana 39 i 41 koji je na velika vrata vratio državno vlasništvo u medijima, protiv čega je glasala cela Koalicija i ANEM.

Zakon o elektronskim medijima – radna grupa je počela sa radom u januaru ove godine. NUNS niti bilo koje udruženje koje je učestvovalo i razvoju Medijske strategije, pratećeg akcionog plana i ZJIM nisu imali svoje predstavnike. Radnu grupu je činilo pet eksperata i dvoje predstavnika MIT–a. Rad na ovom zakonu završen je takođe krajem aprila. MIT je poslao predstavnicima udruženja dokument na komentarisanje. Koalicija i ANEM su poslali više puta svoje komentare (bez konkretnih amandmana) u zatom roku, odnosno u prvoj polovini maja.

Nakon toga MIT nije odgovarao na naše dopise sve do početka avgusta. Od početka avgusta do kraja procesa, odnosno do upućivanja oba zakona u skupštinsku proceduru održano je ukupno pet sastanaka sa predstavnicima Vlade i MIT–a i predstavnicima međunarodne zajednice (OEBS, DEU, ambasada Norveške). Javna rasprava je održana od 7. septembra do 7. oktobra. Predstavnici NUNS–a su prisustvovali svim javnim raspravama u Beogradu, Nišu, Novom Sadu i Kragujevcu. Pored toga, Koalicija je održala tri javna događaja tokom trajanja javne rasprave u Beogradu, Nišu i Kragujevcu ne bi li prikupila što više priloga za amandmane. U zatom roku pripremili smo pisane amandmane na oba zakona koji su upućeni MIT–u.

Zagovaračke aktivnosti – odmah nakon što je objavljena zvanična javna rasprava, Koalicija se oglasila upozoravajući na sporne odredbe oba zakona i još nekoliko puta tokom javne rasprave, ali i nakon toga sve dok zakoni nisu bili usvojeni u Skupštini. Organizovali smo i tri zatvorena sastanka sa predstavnicima međunarodne zajednice, predstavnicima civilnog društva, predstavnicima opozicionih političkih partija. Učestvovali smo i na dva sastanka radnih grupa Nacionalnog konventa za poglavlje 10 i međusektorske grupe za slobodu medija. Pored toga, održano je

još niz bilateralnih sastanaka sa predstavnicima različitih ambasada i drugih zainteresovanih strana. Članstvo i organi NUNS-a obavešteni su kada je počela javna rasprava i dostavljeni su stavovi NUNS-a u vezi sa zakonima i pozvani su svi da se uključe u javnu raspravu. Pored toga, svima su dostavljeni formulari sa pripremljenim amandmanima i pozvani su da te formulare proslede nadležnom ministarstvu ukoliko se slažu sa istim. Formulari su poslani i organizacijama civilnog društva koje su bile zainteresovane za izmene medijskih zakona. Formulari jesu poslani kasno, ali s obzirom na obimnost amandmana i proces usaglašavanja sa ostalim partnerima iz Koalicije nije bilo moguće poslati ih ranije.

Nakon zvanično završene javne rasprave, MIT nije izašao sa izveštajem sa javne rasprave i izmenjenim zakonskim predlozima, već je u hodu menjao oba zakona i slao ih predstavnicima udruženja u nekoliko navrata, zbog čega je i nastala velika konfuzija u čitavom procesu. Na poslednjem sastanku sa premijerkom, predstavnicima državnih institucija, nadležnog ministarstva i međunarodnih partnera (OBES, DEU, ambasada Norveške) uspeli smo da izmenimo veći broj spornih odredbi i jednog i drugog zakona, ali kvalitetniji rad i izmene su učinjene u Zakonu o javnom informisanju i medijima jer je tu bilo moguće intervenisati smislenije jer smo bili uključeni u ceo proces od samog početka i izmene koje su naknadno ubačene nakon izlaska zakona iz radne grupe mogle su biti lakše sanirane. Međutim, sporne odredbe o povratku države u vlasništvo kroz kompanije koje se bave elektronskim komunikacijama nadležno ministarstvo nije želelo da izmeni, sem što je u poslednjoj verziji dodato da te kompanije ne smeju da primaju državnu pomoć.

Što se tiče Zakona o elektronskim medijima, tu su Koalicija, ANEM i CRTA imali mnogo više intervencija, pripremljeni su amandmani na ukupno 49 članova sa obrazloženjima. Veći deo amandmana nije usvojen.

Usvojen je naš predlog u vezi sa ovlašćenim predlagačima za članove i članice saveta REM-a, odnosno dva ovlašćena predlagača koja su bila sporna, a to je da jedan predlagač budu Ombudsman, Poverenica i Poverenik zajedno, a da drugi budu organizacije koje se bave decom i omladinom i njihovim pravima.

Takođe, Kodeks ponašanja članova i članica Saveta REM-a je sada pomenut i u ZEM -u u delu koji se odnosi na dokumente koje Savet mora da usvoji, a pojačana je i odgovornost članova i članica, odnosno jedan od razloga za razrešenje članova i članica Saveta REM-a je ukoliko prekrše tri puta Kodeks u toku jedne godine.

Što se tiče tzv. reseta Saveta REM-a, tu je nađeno neko kompromisno rešenje da novi Savet bude izabran u roku od godinu dana jer takav neki primer postoji u ranijoj praksi, pa je jedino to bilo prihvatljivo predstavnicima MIT-a i Vlade.

Međutim, Koalicija za slobodu medija, CRTA i ANEM su imali mnogo više amandmana koji bi: unapredili javnost rada Saveta REM-a, tačno definisali delokrug rada direktora REM-a, ali i način izbora na tu poziciju, detaljnije definisan delokrug rada REM-a, zatim amandmane kojima bi se bolje uredilo političko oglašavanje i izborna kampanja bila definisana u skladu sa preporukama ODIHR-a, zatim amandmane kojima se reguliše postupak izdavanja dozvole za pružanje medijskih usluga. Pored toga nije usvojen ni naš predlog da pravo stranke u postupku imaju predstavnici svih ovlašćenih predlagača za članove i članice Saveta REM-a i time onemogućili sudsku i građansku kontrolu postupanja REM-a po žalbama građana i organizacija.

Kada su zakoni ušli u skupštinsku proceduru, poslali smo opozicionim poslanicima naše amandmane i održali smo i jedan sastanak sa njima u Skupštini. Koliko nam je poznato, više njih je iskoristilo te amandmane, ali gotovo ništa od toga nije usvojeno. Tokom skupštinske rasprave organizovali smo i potpisivanje peticije. Zahtevi koji su bili sadržani u peticiju su:

1. Hitno obrišu članovi kojima se državnim preduzećima poput Telekoma Srbija omogućava da imaju medije u svom vlasništvu
2. Hitno unesu odredbe koje omogućavaju sudsku i građansku kontrolu postupanja REM-a po žalbama građana i organizacija
3. Hitno unesu odredbe kojima se ograničavaju funkcionerske kampanje i propisuju kriterijumi i metodologija na osnovu koje REM prati izveštavanje medija tokom izbornih kampanja

Za manje od 24 sata uspeli smo da prikupimo više od 7.000 potpisa. Ova akcija zamišljena je kao još jedan vid pritiska, ali nažalost nismo uspeli u tome.

Sve vreme ovog procesa informisali smo međunarodne zainteresovane strane i MFRR platformu, a pre svega nam je EFJ pružio bezrezervnu podršku, što izjavama Maje Sever, predsednice EFJ, što saopštenjima za javnost, ali i u svojim kontaktima sa briselskim zvaničnicima i činovnicima.

Učestvovali smo na **24 sastanaka zvaničnih konsultativnih mehanizama** kao što su: Stalna radna grupa za bezbednost novinara (5), RG za akcioni plan za Medijsku strategiju (3), radne grupe EU nacionalnog konventa za poglavlja 10, 23 i međusektorske grupe za slobodu medija (5), Platforma organizacija za saradnju sa mehanizmima [Ujedinjenih nacija za ljudska prava](#) (4), medijski zakoni, sastanci sa MIT–om i kabinetom premijerke Ane Brnabić (7).

Proizveli smo **tri različita brifa** na temu slobode medija, bezbednosti novinara i medijskih zakona koji su poslali domaćim i međunarodnim stejkholderima. Održali smo ukupno **58 sastanka sa domaćim i međunarodnim stejkholderima**, što grupnih, što bilateralnih. Osam sastanaka sa EFJ na kojima su nas oni upoznavali sa zagovaračkim aktivnostima EFJ u vezi sa radnim pravima, SLAPP direktivom, DSA (Digital Service Act) direktivom i EMFA (European Media Freedom Act). Koalicija za slobodu medija održala je najmanje 11 sastanaka u vezi sa aktivnostima ove Koalicije uglavnom u vezi sa zakonima, četiri sastanka održana su sa predstavnicima MFRR (Media Freedom Rapid Response) platforme, dva sa svim članicima ove platforme i dva sa pojedinačnim organizacijama IPI i Aricle 19 i 33 bilateralna sastanka održana su između ostalog sa predstavnicima Reportera bez granica, OBCT, OEBS, ODIHR, CRTA, AFP, USA ambasade, Belgijske ambasade, Ukrajinske, Delegacije EU i Evropske komisije, DG Near EC itd... NUNS je aktivno učestvovao u izradi Poslovnika o radu Visokog saveta tužilaštva kao predstavnik radne grupe NKEU za poglavlje 23. Učesvovali smo aktivno u mreži nevladinih organizacija „Istupi protiv nasilja“ celo leto pokušavajući da nađemo konstruktivne i pravno utemeljene predloge za ispunjavanje zahteva protesta koji su u vezi sa medijima, svake subote celog leta naši predstavnici išli su na sastanke ove mreže.

Javni događaji

Organizovali smo **pet javnih događaja**, i to tri u vezi sa medijskim zakonima u [Beogradu](#), [Nišu](#) i [Kragujevcu](#) zajedno sa Koalicijom za slobodu medija. Jedan događaj o izveštavanju na jezicima nacionalnih manjina održan je u saradnji sa Misijom OEBS–a u Dimitrovgradu. [2. novembra održali](#) smo konferenciju zajedno sa Slavko Čuruvija fondacijom i Misijom OEBS–a u Srbiji.

Predstavnici sekretarijata, predsednik NUNS–a, članovi i članice IO učestvovali su kao **govornici** na jedanaest različitih događaja koji nisu bili u organizaciji NUNS–a, na tri lokacije (Brisel, Skoplje, Beograd, Zlatar, Požarvac, Valjevo, Divčibare, Novi Sad) na teme o bezbednosti novinara, radnim pravima novinara, veštačkoj inteligenciji u novinarstvu, etičkim standardima u novinarstvu i novim medijskim zakonima. Marija Babić bila je u zagovaračkoj poseti u Briselu gde smo pokušali zajedno sa ostalim predstavnicima medijskih i novinarskih organizacija da prenesemo zabrinutosti u vezi sa novim medijskim zakonima. Rade Đurić bio je u studijskoj poseti u Norveškoj u vezi sa bezbednošću novinara koju je organizovao OEBS kao jednu od aktivnosti SRG. Tamara Filipović Stevanović bila je u Savetu Evrope na radionici za uspostavljanje Nacionalnih akcionih planova za bezbednost novinara. Predsednik i generalna sekretarka prisustvovali su i godišnjoj skupštini Evropske federacije novinara u Holandiji.

Publikacije

Objavili smo tri izveštaja: **Indeks bezbednosti novinara za 2022. Godinu, izveštaj „Bezbednost novinara u digitalnom okriženju“ koji je rađen zajedno sa BIRN-om i izveštaj „Strategija razvoja medijskog sistema Srbije (2020-2025) i njena implementacija: Saznanja, stavovi i predlozi medijskih radnika“ koji je rađen u okviru projekta “Jačanje kapaciteta medija za reformu medijskog sektora u Srbiji” koji je podržala Evropska komisija.**

Rad organa NUNS-a

Sud časti je doneo odluku o pokretanju slučaja koji je protiv našeg člana Srđana Nonića pokrenula PU „Pčelica“ iz Niša i na sastanku koji je održan 9.11.2023. godine doneo je odluku da će Srđanu Noniću biti upućena opomena od strane ovog organa NUNS–a. Srđan Nonić je podneo žalbu Izvršnom odboru NUNS – a. Odluka treba da bude donesena do 20.12.2023. godine.

Izvršni odbor NUNS – a zasedao je uživo ili onlajn četiri puta u periodu između dve Skupštine. Odluke Izvršnog odbora mogu se pronaći na sajtu NUNS – a na sledećem [linku](#). Neke od najvažnijih odluka IO u proteklom periodu odnose se na:

- izmene i dopune Statuta CINS – a
- predlog NUNS-a za članice Komisije za žalbe Saveta za štampu budu Milena Vasić i Tamara Skrozza
- izmene i dopune Statuta Saveta za štampu
- izmene i dopune Statua NUNS – a
- novi sastav UO CINS – a: Semir Mujkić, Bojana Selaković, Oliver Rivers, Maja Vasić-Nikolić, Željko Bodrožić
- predsednik NUNS – a sazove sastanak predstavnika Koalicije za slobodu medija i predstavnika sindkata u javnim medijskim servisima Srbije i Vojvodine koji su održali štrajk upozorenja tokom maja meseca

Članovi i članice IO NUNS – a učestvovali su kao govornici na javnim događajima koje je NUNS organizovao u proteklom periodu, predstavljali su stavove NUNS –a na događajima i sastancima na koje su predstavnici NUNS –a bili pozivani. Učestvovali su aktivno i javnim raspravama u vezi sa izmenama medijskih zakona organizovanim od strane države, ali i od strane Koalicije za slobodu medija.

U okviru aktivnosti u vezi sa **izmenama Statuta** održana su dva sastanka sa advokatom Nikolom Hanžekom i [okrugli sto sa članstvom 25.09.2023. gdoine](#). Više informacija o izmenama Statuta nalazi se u prilogima u vezi sa tom tačkom dnevnog reda.

NUNS je organizovao seriju sastanaka novinara i predstavnika pravosuđa na kojima su učestvovali članovi i članice IO NUNS –a, ali i članovi i članice Suda časti i Nadzornog odbora. Sastanci su održani u Beogradu, Kragujevcu, Novom Pazaru, Zaječaru.

Nadzorni odbor nije imao aktivnosti u periodu između dve sednice Skupštine.

Sajt, društvene mreže i produkcija NUNS – a

NUNS-ov sajt između maja i 22. novembra 2023. godine videlo je 94,491 posetilaca. Prosečno zadržavanje na sajtu bilo je 1:09 (minut i 9 sekundi).

Sajt su najviše posećivali ljudi između 45-54 i 35-44 godine, a najmanje oni između 18-24. Prema polu posetioci sajta bili su u malo većem broju ženskog pola - 59.7%, a 40.3% muškog pola.

Ubedljivo najviše posetilaca NUNS sajt imao je iz Srbije, dok drugo mesto drže posetioci iz Hrvatske pa onda iz Bosne i Hercegovine. Iz Srbije, sajt su najviše posećivali iz Beograda, zatim iz Novog Sada i Niša.

Što se tiče same tehnologije, najviše posetilaca na sajt je dolazilo preko mobilnog telefona, 68.7%, dok je znatno manje posetilaca - 30.4% na sajt ušlo putem računara, a nekolicina je onih koji posećuju sajt putem tableta - 0.9%.

Na društvenim mrežama konstantan je rast broja pratilaca - na Tviteru NUNS prati 25.325 naloga, dok Fejsbuku stranicu prati 4,651 korisnik, a lajkovalo je 3,985 ljudi. NUNS-ovu stranicu na Instagramu prati 1735 profila.

Najposećenija rubrika na sajtu pored glavne strane jesu konkursi i vesti, dok je najčitaniji tekst iz avgusta, Apel medijima od porodica ubijenih u OOŠ „Vladislav Ribnikar“ koji je videlo 1,676 naših čitalaca.

Javna reagovanja

Od 1. maja do 22. novembra 2023. godine, NUNS je izdao 71 saopštenje - 29 u okviru SafeJournalists mreže (23 saopštenja kao SafeJournalists mreža, a 6 kao mreža zajedno sa međunarodnim organizacijama koje se bave slobodnom medijom). NUNS je za posmatrani period izdao 18 samostalnih saopštenja i 24 u okviru različitih koalicija i mreža. Reagovanja se pre svega odnosila na temu napada i pritisaka na novinare i medije, medijskog zakonodavstva i novinarske etike. Nezanemarljiv broj saopštenja NUNS-a, kako samostalnih, tako i kao člana Koalicije za slobodu medija, odnosio se na praćenje usvajanja novih medijskih zakona - Zakona o javnom informisanju i medijima i Zakona o elektronskim medijima.

Napade i pritiske na novinare redovno beležimo u dve baze podataka (regionalna baza podataka napada na novinare www.safejournalists.net i domaća baza napada i pritisaka na novinare www.bazenuns.rs). O tome Udruženje je redovno obavestavalo, partnerska udruženja u regionu i inostranstvu, kao i druge relevantne međunarodne i domaće organizacije i institucije.

Dosije o medijima

U izveštajnom period NUNS je objavio jedan broj Dosijea o medijima. Novinari su se bavili različitim aktuelnim temama, davali svoje osvrte na događaje, kao i intervjuisali novinare i stručnjake iz svojih oblasti. Tekstove objavljene u štampanom izdanju Dosijea o medijima Nezavisno udruženje novinara Srbije takođe je objavilo i na svom sajtu, u delu nuns.rs/category/dosije-o-medijima. Nezavisno od Dosijea od maja do 22. novembra 2023. NUNS je objavio svojih 58 tekstova, čiji su autori članovi sekretarijata.

Njuzleter

Komunikacioni tim Nezavisnog udruženja novinara Srbije pokrenuo je 8. jula 2022. godine NUNS Newsletter. Do sada je objavljen ukupno 66 brojeva (zaključno sa 22.11). Njuzleter je prvobitno slat svakog petka, da bi se njegovo slanje pomerilo na četvrtak. Njuzleter se šalje bazi članova NUNS-a, kao pregled najvažnijih informacija u vezi sa medijima u tekućoj nedelji. Pored vesti koje odnose na Srbiju, članovi u njuzleteru svake nedelje mogu pročitati vesti iz regiona i sveta, kao i aktuelne konkurse na koje se novinari i mediji mogu prijaviti. Od članova, sekretarijat NUNS-a često dobija pohvale na račun njuzletera, kao dobrog i preglednog izvora informacija, a mnogi konkurse u njuzleteru prepoznaju kao najatraktivniji deo. U planu je dalji razvoj njuzletera, posebno tehnički, kao i proširenje slanja njuzletera svima koji su za isti zainteresovani, a ne samo članovima NUNS-a: Početkom sledeće godine, očekuje se donatorska podrška za razvoj, budući da je Udruženje apliciralo za projekat unapređenja funkcionalnosti njuzletera.

Kampanje

SafeJournalists: Ne oklevaj! Prijavi napade i pretnje – novembar 2023.

<https://nuns.rs/safejournalists-ne-oklevaj-prijavi-napade-i-pretnje/>

Povodom 2. novembra, Međunarodnog dana borbe protiv nekažnjivosti zločina nad novinarima, članice mreže SafeJournalists organizovale su kampanju #NeOklevajPrijavi. Cilj kampanje bio je da se podigne svest o problemu nekažnjivosti napada na novinare, koji je prisutan u svim zemljama Zapadnog Balkana i da se novinari ohrabre i prijave sve vrste napada koji su u vezi sa njihovim radom. Za potrebe kampanje napravljeni su i vizuali za društvene mreže, na kojima su citirane izjave podrške novinarima od strane međunarodnih organizacija koje se bave slobodom medija, kao i izjave predstavnika zvaničnih institucija u državama članicama SafeJournalists mreže.

Promocija izveštaja „Bezbednost novinara u digitalnom okruženju“ - 18.7.2023.

<https://nuns.rs/nuns-i-birn-objavili-izvestaj-bezbednost-novinara-u-digitalnom-okruzenju/>

Nezavisno udruženje novinara Srbije i BIRN Srbija objavili su 18. jula izveštaj „Bezbednost novinara u digitalnom okruženju“, kada je počela i kampanja promocije istog. Kampanja je imala za cilj da kroz vizuale na društvenim mrežama približi nalaze iz samog izveštaja. Sve ovo rađeno je jer, kako je pokazao izveštaj, pretnje novinarima i medijima na internetu intenzivnije su i češće od fizičkih pretnji i pritisaka, redakcije mahom nemaju razvijene protokole i mehanizme kojima bi odgovorile na ove vrste napada, a zakonodavni okvir ne pruža adekvatnu zaštitu. Za potrebe kampanje na društvenim mrežama, napravljena su četiri vizuala, koja su objavljena na Fejsbuku, Instagramu i Tviteru.

„Pravosuđe i mediji“ - jun-septembar 2023.

U okviru projekta „Jačanje slobode medija u Bosni i Hercegovini, Severnoj Makedoniji i Srbiji“ urađena je kampanja čiji je cilj bio promocija projekta i informisanje stručne, ali i šire javnosti o aktivnostima, dijalogu i nalazima. NUNS je angažovao eksterne aktere iz medija i pravosuđa koji su pisali o pitanjima koja su od značaja za pravosudnu komunikaciju, razumevanje i dijalog. Na sajtu NUNS-a objavljeno je deset edukativnih članaka koje su pisali od predstavnici pravosuđa i novinari. Neki od članaka objavljeni su i u štampanom izdanju dnevnog lista „Danas“ (tiraž oko 15.000 – 20.000). Objavljeni su sledeći članci:

- <https://nuns.rs/izazovi-javnog-tuzioca-prilikom-sprovođenja-postupka-u-slucajevima-online-napada-ugrozavanje-sigurnosti-i-drugih-krivcnih-dela/>
- <https://nuns.rs/najcesce-greske-u-izvestavanju-u-krivcnim-postupcima/>
- <https://nuns.rs/zastita-ostecenog-od-sekundarne-viktimizacije-u-krivcnom-postupku/>
- <https://nuns.rs/od-cega-zavisi-ishod-postupka-pred-apelacionim-zalbenim-sudom/>
- <https://nuns.rs/ugrozavanje-sigurnosti-obelezja-krivcnog-dela/>
- <https://nuns.rs/kako-do-informacija-iz-suda-i-tuzilastva/>

- <https://nuns.rs/kada-vam-je-ugrozena-licna-sigurnost/>
- <https://nuns.rs/kako-funkcionise-mehanizam-bezbednosti-novinar-a-ko-su-kontakt-tacke-u-slucaju-pretnji-napada/>
- <https://nuns.rs/neozbilnost-advokatske-pretnje-slucaj-novinarke-jelene-zoric/>
- <https://nuns.rs/kako-je-krsen-kodeks-novinar-a-prilikom-izvestavanja-o-tragedijama/>

Za potrebe ove kampanje, napravljeno je i na društvenim mrežama objavljeno 5 video klipova.

1. Deo 1: Najčešće greške u izveštavanju o krivičnim postupcima - [Facebook](#), [Instagram](#), [Twitter](#)
2. Deo 2: Najčešće greške u izveštavanju o krivičnim postupcima - [Twitter](#), [Instagram](#), [Facebook](#)
3. Kako do informacija iz suda i tužilaštva - [Twitter](#), [Instagram](#), [Facebook](#)
4. Ugrožavanje sigurnosti– elementi krivičnog dela - [Twitter](#), [Instagram](#), [Facebook](#)
5. Krivična prijava- kako novinari podnose krivičnu prijavu - [Twitter](#), [Instagram](#), [Facebook](#)

Pored tekstova i videa na mrežama, urađen je i 56-ominutni potkast u saradnji sa novinskom agencijom FoNet, koja ima redovnu produkciju podcasta. U ovom potkastu pod nazivom „Pravosuđe i mediji: Gde je nestalo poverenje“, Vida Petrović Škero, bivša sutkinja i članica Komisije za žalbe Saveta za štampu govorila je o odnosu predstavnika pravosuđa i novinara, načinu na koji je nestalo njihovo međusobno poverenje i stvaranju jaza između njih, koji raste iz dana u dan. Podkast je objavljen na sajtovima FoNeta i NUNS-a, Jutjub kanalima FoNeta i NUNS-a i promovisan je na svim društvenim mrežama NUNS-a.

Projekti NUNS - a

Aplicirali smo za ukupno osam novih **projekata**. Dve aplikacije su odbijene, jedna gde smo išli u partnerstvu sa Međunarodnom mrežom pomoći I.A.N, a koja se ticala nastavka pružanja pravne pomoći novinarima, psihološke pomoći novinarima, kao i besplatnih lekarskih pregleda za novinare. Druga aplikacija odnosila se na organizaciju radionica za novinare o upotrebi veštačke inteligencije i razvoja smernica za upotrebu veštačke inteligencije. Četiri projekta smo dobili:

1. USA mali medijski grantovi – konkurs treba da bude raspisan 15.11.2023. godine;
2. novi ciklus projekta koji podržava MATRA, a sprovode ga Holanski helsinški komitet. Free Press Unlimited u partnerstvu sa NUNS–om, BH novinarima i Asocijacionom novinara Makedonije – fokus je na komunikaciji medija sa pravosuđem i bezbednosti novinara;
3. obezbeđen je deo cost share za veliki regionalni projekat Safejournalists od strane BOŠ-a;
4. projekat Akcelerator za digitalni aktivizam koji podržava organizacija Metamorphosis iz Severne Makedonije

Pored toga, aplicirali smo za još jedan projekat kod Italijanske ambasade koji bi takođe trebalo da obezbedi deo cost share za veliki regionalni projekat Safejournalists. Javili smo se i na tender koji je raspisao UNOPS, a koji se tiče sprovođenja obuke za mlade novinare i studente novinarstva. Za ove dve aplikacije i dalje čekamo odgovor.

Trenutno sprovodimo sedam različitih projekata:

Naziv projekta: Bezbedni novinari

Donator: Beogradska otvorena škola

Period realizacije: 1. oktobar 2023. – 31. maj 2024.

Uloga NUNS-a: nosilac projekta

Budžet: 199,522.90 SEK

Naziv projekta: Unapređenje medijskog izveštavanja o radnim pravima platformskih radnika u Srbiji

Donator: Centar za javne politike

Period realizacije: 1.septembar 2023. – 1. januar 2024.

Uloga NUNS-a: nosilac projekta

Budžet: 5.000 EUR

Naziv projekta: Safejournalists network

Donator: Evropska komisija

Period realizacije: 1. april 2023. – 1. avgust 2026.

Uloga NUNS-a: nosilac projekta

Budžet: 1,444,339 EUR (za NUNS 710.298 EUR)

Naziv projekta: Jačanje kapaciteta medija u periodu medijske reforme u Srbiji

Donator: Delegacija EU u Srbiji

Period realizacije: 1. januar 2023. – 1. januar 2025.

Uloga NUNS-a: partner na projektu

Partneri na projektu: Asocijacija medija, PU Lokal pres, Asocijacija onlajn medija

Budžet: 243,690 EUR (za NUNS 43.527 EUR)

Naziv projekta: Jačanje slobode medija u Bosni i Hercegovini, Severnoj Makedoniji i Srbiji

Donator: Free Press Unlimited (MATRA)

Vreme realizacije: 01.03.2021. - 1.10.2024.

Uloga NUNS-a: nosilac aktivnosti u Srbiji

Budžet: 108.000 EUR

Naziv projekta: Dosije o medijima

Donator: Ministarstvo informisanja i telekomunikacija

Vreme realizacije: 1.08.2023 – 31.12.2023.

Uloga NUNS-a: nosilac projekta

Budžet: 1,240,000,00 RSD

Naziv projekta: Projektna podrška za Program malih medijskih grantova

Donator: Američka ambasada

Vreme realizacije: 01.11.2023. - 1.11.2024.

Uloga NUNS-a: nosilac projekta

Budžet: 145,000 USD

Ugovor sa Delegacijom EU na sprovođenju putovanja novinara u EU (EU Media Trips) je produžen još u prvoj polovini godine na narednih 18 meseci.

Unapređenje unutrašnjih kapaciteta NUNS-a

Predstavnici sekretarijata i IO učestvovali su u **osam različitih obuka kao polaznici**. Obuke se tiču sprovođenja šema malih grantova, digitalnih prava, istraživačkih tehnika u vezi sa bezbednošću novinara, UN mehanizama, veštačke inteligencije. Dva predstavnika sekretarijata učestvovala su na važnim događajima koje je organizovala generalna sekretarka Saveta Evrope u Strazburu (prvi krug konsultacija sa civilnim društvom generalne sekretarke o nastavku uključivanja civilnog društva u aktivnosti i mehanizme Saveta Evrope) i UN konferencija o bezbednosti novinara u Sarajevu.

U oktobru se sa porodijskog odustva vratila urednica sajta Ivana Kragulj. Od januara Marija Babić ide na trudničko i porodijsko bolovanje. Za Ivanino mesto nismo imali zamenu, već su te poslove preuzeli Miloš Miloradović i Anka Kovačević. Za radno mesto pravnik/ca i istraživač/ca raspisan je konkurs koji će biti otvoren do kraja novembra.